

PROGRAM RAZVOJA KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA

2021-2030

KLIMATSKA NEUTRALNOST EU DO 2050.

2016. → URBANA AGENDA ZA EU, AMSTERDAMSKI PAKT

2019. → EU ZELENÍ PLAN / EU GREEN DEAL

2019. → INICIJATIVA 'VAL OBNOVE' / 'RENOVATION WAVE'

2020. → NOVI AKCIJSKI PLAN EU ZA KRUŽNO GOSPODARSTVO

2020. → PLAN OPORAVKA – NEXT GENERATION EU

2020. → EU PRORAČUN – VFO 2021-2027

NACIONALNI OKVIR

ZAKON O SUSTAVU STRATEŠKOG PLANIRANJA I UPRAVLJANJA RAZVOJEM RH (NN 123/2017)

SREDNJOROČNI AKT STRATEŠKOG PLANIRANJA, IZRAĐUJE SE I DONOSI ZA RAZDOBLJE 5-10 GODINA

STRATEGIJA PROSTORNOG RAZVOJA RH (NN 106/2017)

TEMELJNI STRATEŠKI DOKUMENT PROSTORNOG RAZVOJA RH

- UČINKOVITA UPORABA KORIŠTENOG PROSTORA
- AKTIVIRANJE NAPUŠTENIH I PODISKORIŠTENIH PROSTORNIH CJELINA I NEKRETNINA U JAVNOM VLASNIŠTVU
- URBANA PREOBRAZBA
- REVITALIZACIJA BROWNFIELD PODRUČJA
- URBANA SANACIJA
- PRIVREMENO KORIŠTENJE
- POTICANJA SMANJENJA STVARANJA GRAĐEVNOG OTPADA I ODRŽIVO ZBRINJAVANJE ISTOGA

ZAKON O PROSTORNOM UREĐENJU (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19)

NAČELO PROSTORNE ODRŽIVOSTI RAZVITKA I VRSNOĆE GRADNJE, čl. 10.

ODRŽIVI RAZVITAK PODRŽAVA SE I KRUŽNIM GOSPODARENJEM PROSTOROM I GRAĐEVINAMA TAKO DA SE OČUVAJU POSTOJEĆI RESURSI UREĐENJEM I REVITALIZACIJOM PROSTORA I PONOVNOM UPORABOM GRAĐEVINA KAKO BI SE STVORILA DODATNA DUŽA VRIJEDNOST I OMOGUĆILO UČINKOVITO GOSPODARENJE RESURSIMA

ZAKON O GRADNJI (NN 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19)

DONOŠENJE AKATA OD STRANE VRH ZA RAZDOBLJE 2021-2030, čl. 47.d:

PROGRAM RAZVOJA KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA

UKLJUČIVANJE DIONIKA

INFORMIRANJE JAVNOSTI / IDENTIFIKACIJA IZAZOVA
I POTREBA URBANIH PODRUČJA

INTERDISCIPLINARNA RADIONICA

- **ŠIROK KRUG DIONIKA:** predstavnici JLP(R)S-a, javnog i privatnog sektora, akademske zajednice, investitori, developeri, poduzeća iz energetskog sektora, energetske učinkovitosti i zelene gradnje, izvođači i proizvođači opreme i materijala, bankarske, financijske i konzultantske institucije
- **UPOZNAVANJE S TEMAMA RAZVOJA ŽI U URBANIM PODRUČJIMA, KG PROSTOROM I ZGRADAMA, ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I SL.**
- **IDENTIFICIRANJE POTREBA I IZAZOVA ZA PLANIRANJE, PROVOĐENJE I FINANCIRANJE PROJEKATA**

ONLINE UPITNICI ZA GRADOVE I OPĆINE

- ZELENA INFRASTRUKTURA
- KRUŽNO GOSPODARENJE PROSTOROM I ZGRADAMA
- SIGURNOST JAVNIH PROSTORA

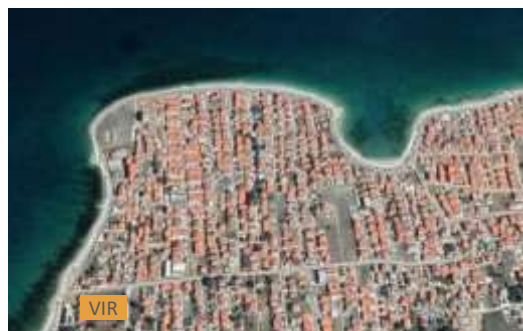
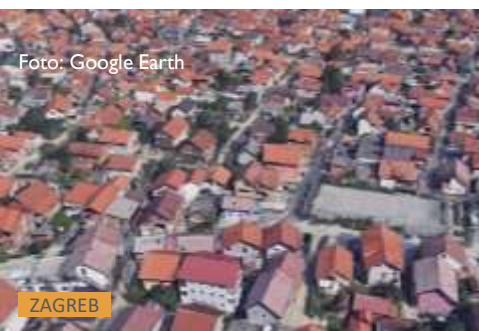
DA LI STE UPOZNATI S NEKIM
PROJEKTOM NA TEMU KRUŽNOG
GOSPODARENJA U VAŠOJ JLS?

KOJI SADRŽAJI NEDOSTAJU UNUTAR VAŠE
JLS, A MOGLI BI SE OSTVARITI U POSTOJEĆIM
IZGRAĐENIM STRUKTURAMA KROZ MODEL
KGPZ?

POTREBNI DODATNI JAVNI SADRŽAJI:

DRUŠTVENI, UPRAVNI, ZDRAVSTVENI,
OBRAZOVNI, ISTRAŽIVAČKI, KULTURNI, NGO

- NEKONTROLIRANA URBANIZACIJA, BETONIZACIJA, NEDOVOLJNO KORIŠTENO POSTOJEĆE URBANO ZEMLJIŠTE
- SMANJENA KVALITETA PROSTORA – MANJAK JAVNIH PROSTORA, MANJAK PJEŠAČKIH POVRŠINA, BICIKLISTIČKIH STAZA, PROSTORA ZA SPORT I REKREACIJU TE BORAVAK NA OTVORENOM
- BESPRAVNA GRADNJA - POTREBNA URBANA REGENERACIJA
- STAROST FONDA ZGRADA - 43% ZGRADA STARIJE OD 50 GODINA (EU 35%), 70% IZGRAĐENE PRIJE 1987, ENERGETSKI NEUČINKOVIT POSTOJEĆI FOND ZGRADA, KOJE JE POTREBNO OBNOVITI
- PRAZNE ZGRADE I NEDOVOLJNO KORIŠTENI PROSTORI
- GRAĐEVINSKI OTPAD I OTPAD OD RUŠENJA → SMANJENJE NASTANKA, PONOVDNA UPORABA, RECIKLIRANJE I OPORABA

57 % STANOVNIŠTVA ŽIVI U GRADOVIMA U RH (> 75 % EU¹)

PONOVNO KORIŠTENJE PROSTORA I ZGRADA

**PROGRAM RAZVOJA KRUŽNOG GOSPODARENJA
PROSTOROM I ZGRADAMA ZA RAZDOBLJE 2021. - 2030.**

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo graditeljstva i
prostornoga uređenja

Af

Sveučilište u Zagrebu
Arhitektonski fakultet

URBANEX

CILJEVI PROGRAMA:

- RAZVOJ SUSTAVA KRUŽNOG GOSPODARENJA
PROSTOROM I ZGRADAMA
- KRUŽNA OBNOVA NEKORIŠTENIH PROSTORA I ZGRADA
- VISOKA RAZINA ZNANJA I DRUŠTVENE SVIJESTI O
KRUŽNOM GOSPODARENJU PROSTOROM I ZGRADAMA

Foto: Unsplash

TIPOLOGIJA KRUŽNOG GOSPODARENJA

1. NOVE ZGRADE

PLANIRANJE I GRADNJA U SKLADU S NAČELIMA KRUŽNOSTI

2. NEKORIŠTENI PROSTORI I ZGRADE

REVITALIZACIJA I OBNOVA

3. KORIŠTENI PROSTORI I ZGRADE

KRUŽNA OBNOVA I REPROGRAMIRANJE

Programom se potiče:

- ponovno korištenje prostora i zgrada uz produljenje vijeka trajanja,
- povećanje energetske učinkovitosti i korištenje OIE,
- ponovna uporaba postojećih građevinskih proizvoda i materijala,
- smanjenje količine građevinskog otpada i otpada od rušenja,
- mjere zaštite od rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnosti
- mjere zaštite od požara

OBNOVA NEKORIŠTENIH PROSTORA I ZGRADA

→ POLIFUNKCIONALNE ZONE NAPUŠTENIH PROSTORA I ZGRADE (MJERILO XL)

Zone više različitih funkcija, npr. industrija, brodogradilište, infrastruktura. Predstavljaju velike prostorne cjeline u sklopu najvećih hrvatskih gradova na kojima se odvijala lokalno vrlo važna gospodarska djelatnost.

→ MONOFUNKCIONALNE ZONE NAPUŠTENIH PROSTORA I ZGRADE (MJERILO L)

Cjeline jedne funkcije, jasno definiranih granica koje se u pravilu nalaze najčešće na gradskoj periferiji okružene prostorima slične namjene, kao npr. industrija, vojska, turizam, bolnice.

→ NAPUŠTENE / NEKORIŠTENE ZGRADE (MJERILO M)

Napuštene i nekorištene zgrade nalazimo kao dijelove napuštenih cjelina ili kao pojedinačne napuštene zgrade, najčešće kao dio urbanog tkiva.

→ POJEDINAČNI NAPUŠTENI PROSTORI U SKLOPU ZGRADA U KORIŠTENJU (MJERILO S)

Napušteni poslovni prostori u prizemljima zgrada, napušteni stanovi, neiskorišteni podrumi, tavani. Predstavlja veliku količinu pojedinačnih i raspršenih prostora različitih veličina, namjena i lokacija.

MVRDV – Frøsilo
Copenhagen, DK

**NAPUŠTENI SILOS PRETVOREN U MODERNU LUKSUZNU VIŠESTAMBENU ZGRADU SA 84 STANA,
S POGLEDOM NA LUKU COPENHAGENA**

NAPUŠTENI SILOS

CIVIC ARCHITECTS – LocHal
Tilburg, NL

JAVNE KNJIŽNICE, COWORKING PROSTORI, KONFERENCIJSKE DVORANE, PROSTORI ZA UMJETNIČKO OBRAZOVANJE, VELIKA GRADSKA VIJEĆNICA ZA MEĐUNARODNA DOGAĐANJA, IZLOŽBE I RASPRAVE

Archive - LocHal 1939

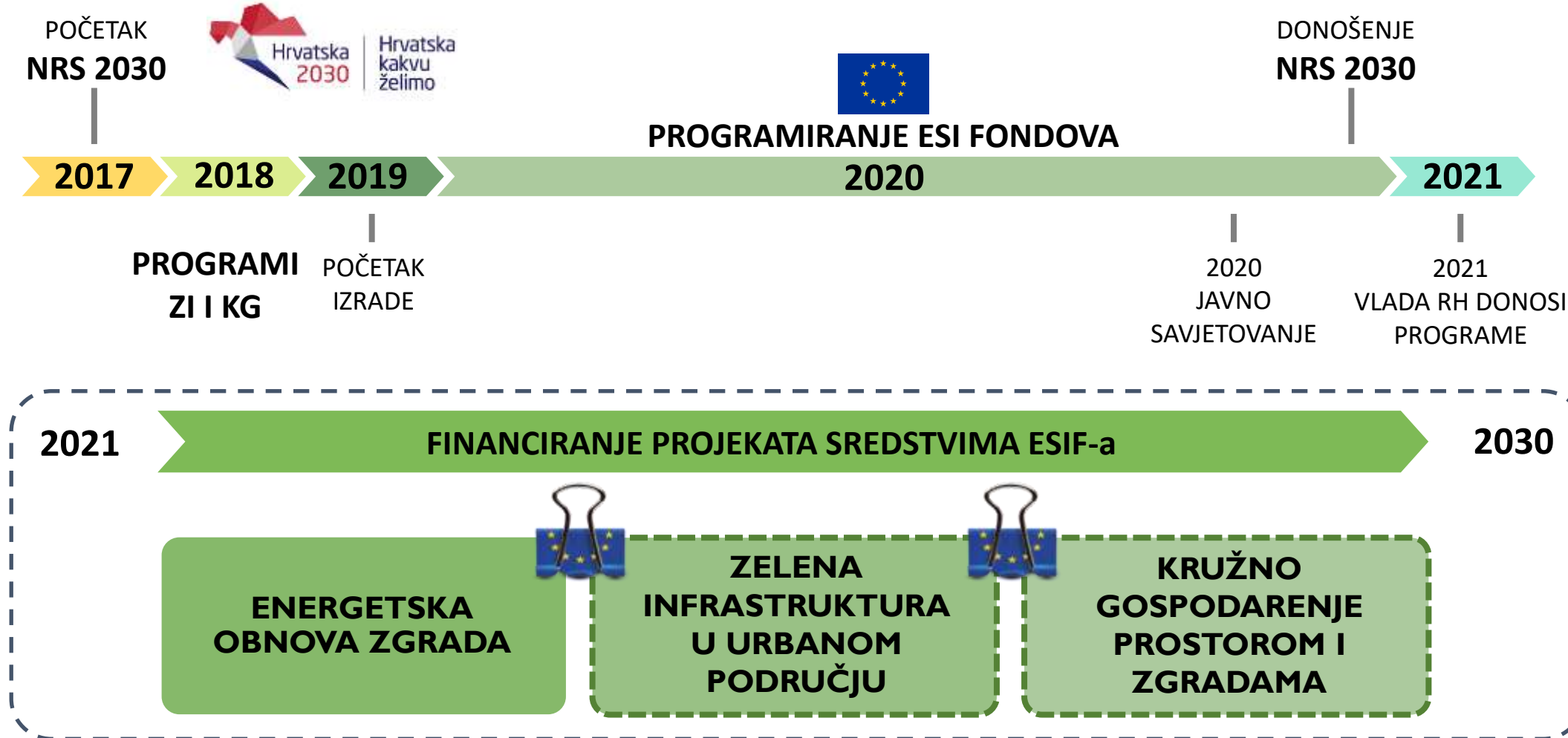

YOKOHAMA RED BRICK WAREHOUSE
Yokohama, Japan

**BIVŠE CARINSKO SKLADIŠTE, GRADSKA UPRAVA YOKOHAME
MJESTO OKUPLJANJA TIJEKOM CIJELE GODINE - KOMPLEKS KOJI UKLJUČUJE BROJNE TRGOVINE,
RESTORANE, DVORANE ZA SASTANKE, KAZALIŠNE PREDSTAVE, KONCERTE, IZLOŽBE**

VREMENSKI OKVIR

PLANIRANA PROVEDBA PROJEKATA

CILJ 2 PROGRAMA: KRUŽNA OBNOVA NEKORIŠTENIH PROSTORA I ZGRADA										
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
PILOT PROJEKTI										
KRUŽNA OBNOVA PROSTORA I ZGRADA										
INOVACIJE I RAZVOJ U PRIMJENI KG										

STRATEŠKI AKTI:

- STUDIJA, STRATEGIJA I/ILI PLANOVA KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA NA LOKALNOJ ILI REGIONALNOJ RAZINI

IZGRADNJA / KRUŽNA OBNOVA:

- NEKORIŠTENIH ZGRADA
- NEKORIŠTENIH ZONA

PROGRAM RAZVOJA KG	
UKUPNO PROCIJENJENA SREDSTVA 2021. – 2030.	4.763 mil. kn 635 mil. €

INOVACIJA I RAZVOJ:

- POTICANJE INOVACIJA I RAZVOJA U PRIMJENI KRUŽNOG GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA NA SVIM RAZINAMA (MATERIJALA I PROIZVODA, PROJEKTIRANJA, GRADNJE, ODRŽAVANJA I OBNOVE ZGRADA)
- POTICANJE IZRADE CERTIFIKATA ODRŽIVE GRADNJE (NPR. LEED, BREEAM, DGNB I SL.)

INTEGRALNI PRISTUP (dodatna vrijednost projektu): primjena horizontalnih mjera iz područja pristupačnosti, mjera prevencije zgrada na posljedice djelovanja katastrofalnih događaja (npr. potres, požar, poplava) i mjera zelene infrastrukture (npr. zeleni krovovi, zelene fasade, uređenje čestice zgrade ili zahvata u prostoru i sl.).

NOVO FINANCIJSKO RAZDOBLJE

VFO 2021 - 2027

EU – 1.074,3 milijarde €

HR – 12,68 milijardi €

**HR UKUPNO
22,08 milijardi €**

PLAN OPORAVKA - NEXT GENERATION EU

EU – 750 milijardi €

→ 500 milijardi € bespovratne pomoći

→ 250 milijardi € povoljni zajmovi

HR – 9,4 milijardi €

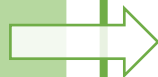
→ bespovratna pomoć

→ povoljni zajmovi

PRIJEDLOG UREDBE O EFRR I KF
2021-2027, 5 SPECIFIČNIH CILJEVA:

- PAMETNIJA EUROPA
- **ZELENIJA EUROPA**
- POVEZANIJA EUROPA
- EUROPA S ISTAKNUTIJOM SOCIJALNOM KOMONENTOM
- EUROPA BLIŽA GRAĐANIMA

I. MJERE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI;

II. ENERGIJA IZ OBNOVLJIVIH IZVORA;

III. RAZVOJ PAMETNIH ENERGETSKIH SUSTAVA, MREŽA I SKLADIŠTENJA NA LOKALNOJ RAZINI;

IV. PRILAGODBA NA KLIMATSKE PROMJENE, SPRJEČAVANJE RIZIKA I OTPORNOSTI NA KATASTROFE;

V. ODRŽIVO UPRAVLJANJE VODAMA;

VI. PRELAZAK NA KRUŽNO GOSPODARSTVO;

**VII. BIOLOŠKA RAZNOLIKOST, ZELENA INFRASTRUKTURA U URBANOM OKRUŽENJU I
SMANJENJE ONEČIŠĆENJA**

ZAKLJUČCI

GREEN DEAL

RENOVATION WAVE

VFO + NEXT GENERATION

+

DČ NACIONALNA SREDSTVA

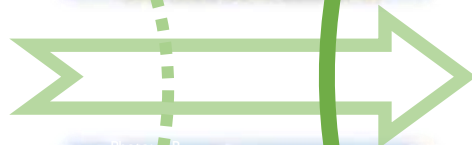

Photo: L. B.

HOLISTIČKI PRISTUP

- PRODULJENJE ŽIVOTNOG VIJEKA ZGRADA
- SMANJENJE GRAĐEVINSKOG OTPADA
- SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE I POVEĆANJE ENERGETSKIH UŠTEDA
- POSTIZANJE SIGURNOG I ZDRAVOG OKRUŽENJA

- POBOLJŠANJE KVALITETE I SIGURNOSTI ŽIVOTA
- SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA
- OČUVANJE RESURSA
- UBLAŽAVANJE UČINKA TOPLINSKIH OTOKA

HVALA NA PAŽNJI!

Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

zelena@mgipu.hr
www.mgipu.gov.hr

Sufinancirano sredstvima tehničke pomoći Operativnog programa Konkurentnost i kohezija iz Europskog fonda za regionalni razvoj